



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani E Societate Iesv Medicvs Religiosvs De Animorvm Morbis Et Cvrationibvs

Scribanius, Carolus

Antverpiæ, 1618

XIII. Studium placendi sibi subditis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46194](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46194)

Nemo denique ad noxias hæc diffimulationes descendet, qui soli Deo innititur. hic enim extra spem metumque positus, nullius gratiæ, beneuolentiæ, indignationi quidquam tribuit, Deo inhærens, à quo solo ut verè metuenda, ita & speranda veniunt.

CAPVT XIII.

Studium placendi sibi subditis.

DVM aut subditorum metuunt oblationes, aut terrentur scriptionibus: aut nolunt offendere quos commodos sibi arbitrantur, quosque dictorum, factorumque suorum laudatores experiuntur.

Accedit metus temporalium rerum, dum verentur ne in earum aut tractationibus, aut consecutionibus minus utilem fidamque suorum operam & industriam sentiant, aut illis etiam vniuersim destituantur.

Hinc pro malorum magnitudine non admouentur remedia; aut extrema tantum delictorum leuiter tanguntur, nec ad interiora curatio accedit; vel, quod deterius, excusationes prætexuntur, minuen-

disque

disque ac leniendis, ac propugnandis denique malis rationes & quæruntur & reperiuntur.

E quibus prouenit, vt inferiores aut non sentiant mala periculaque, quibus iactantur; aut immania, quibus insistant, præcipita, ruinæ proxima: aut vitia etiam virtutes arbitrentur, cum videant illa non damnari, imò & probari interdum ab ijs quorum prudentiæ commissi sunt.

Accedit, remedia seriùs plerumque ad-moueri, cum mala medicam omnem manum magnitudine sua aut respuunt, aut superant; cum leuissimis medicamentis in primis ortus sui initiis morbus omnis pelli vinctique potuerit.

Denique complacendi hoc studio vniuersa paulatim religiosa disciplina dissoluitur, dum Superiores inferioribus occasionem præbent quidlibet experiendi, quidlibet audendi; deueniturque pedetentim ad summa transgressionum fastigia, ad totius vocationis instituti que neglectum ac contemptum; dum singuli propè, vitæ sibi genus formant, quale pronus cuiusque in libertatem animus suasit.

Clauduntur hæc mala Superiorum contemptu. ferè enim in humanis, indiuiduo quodam nexu, placendi studium con-

temptus sequitur : neque enim aut in Superiore auctoritas , aut in inferioribus veneratio diu stare potest, dum complacendi suis studium , ad multa venerationi expresso inimica Superiorem abiecerit. nam licet filialis quidam in inferioribus, tanquam in parentes amor , plurimum ad venerationem valeat ; nisi tamen sua parenti constet auctoritas , neglectus quidam sequitur, ac ingens paulatim etiam de patre existimationis diminutio : vt in omnibene constituta familia conandum sit, vt amor filialis quidam timor permixtus sit, qui & paritatem tollat, & amico filiali que metu auctoritatem conciliet. ita in amore hominis ad Deum salutaris omnino metus intercurrit, vt dum amamus patrem, vereamur in offenso iudicem ac dominum. In Superiore etiam dum personam amamus parentis, timeamus Superioris: nam nisi hic timor amorem comitetur obedientia diu consistere non poterit. Si enim omni Superioris persona deposita, solus se benignissimi patris, ac quasi matris vestiat qui preest, veneratio non leue naufragium patietur; imò nec verus ille pater dicendus est, qui filiorum gratiam venatur, totumque se in illam profundit: amicus enim veriùs, aut inferior etiam illorum,

rum, quorum gratiam aucupatur, dici potest. nam in eo quo alterius beneuolentiam studiosius sibi comparare studet, Superiorem illum agnoscit, ut à quo affectus ac beneuolentiæ alterius beneficium speret; in quo parando ad non pauca auctoritatem diminuentia dimittere se cogitur. è quibus paulatim uenerationis loco ingens contemptus nascitur; quem ut non facile inferior exuet, ita nec Superior auctoritatem consequetur. semel enim hac proculcata, aut nunquam, aut perquam rarissimè exurget. Conatum fors Superior adhibebit; at semel contemptus imbibitus, altius plerumque insidet animo, quam ut pelli possit, maximè cum totum hominem occupauerit. Inde Superioris iam imperia nulla, & ex imperatis ea exequimur quæ probamus, ut obedientiæ mensura, uoluntas ac iudicium nostrum sit.

Existimatio deinde tota deperit, & quidquid erat opinionis bonæ; sequuntur iudicia aliena & aduersantia; censuræ graues: nec domesticis se parietibus malum hoc tenet, perambulat seculares, & in corpus uniuersum abit.

Et ferè iusto Dei iudicio illos in primis patiuntur aduersarios, quorū parandæ beneuolentiæ impèsius studuerūt Superiores.

Remedia.

Certa bene gubernandi norma Constitutiones & Regule sunt: quarum si ferius obseruator & custos Superior fuerit, & ex illarum spiritu præesse studuerit, nec ad dexteram aut sinistram in huius aut illius gratiam deflexerit; nullo negotio & patris affectum, & Superioris auctoritatem tuebitur, pulchra, tuta ac necessaria etiam mistura. Nam vt à gubernandi prudenti regula decedit qui tantum pater est, ita ab illa degenerat qui tantum Superior est. vtrumque peritus regendi artifex coniunget; nec nimiam seueritatem induet, nec ad nimiam se benignitatem abijciet: nec Superiori necessaria auctoritate, nec patria mansuetudine se spoliabit. vtramque occupabit; vt sua in inferioribus amoris stet veneratio, suus venerationi amor: pari vtrunque pondere; plus tamen si habuerit patris, non dampnem: integra in omnibus Superioris auctoritate & veneratione, vt nihil de hac patris demat amor.

Studium deinde vni placendi Deo: in quo si Superior certam spem ponat, illumque in omnibus actionibus intueatur, ad eumque studia, cogitata, factaque
diri-

dirigat, non magno negotio quidquid optari in Religione potest, consequetur; ne humanos fauores laudesque aucupabitur, caelestibus pascendus. bene hic Gregorius monet: *Rector solerter inuigilet, ne hunc cupido placendi hominibus pulset, ne, cum studiosè interiora penetrat, cum prouidè exteriora subministrat, se magis à subditis diligi quàm veritatè quærat: & non magno negotio etiam temporalium difficultates superabit.* Neque enim fieri potest, vt monitorum, consiliorum, mandatorumque suorum serium vigilemque obseruatorem destituat Dominus. quin magis crescet etiam Dei benignitas, crescente Regularum obseruatione; vt quasi pari passu & harum custodia & illius accrescat munificentia: maximè vbi Superiorem nullo humano respectu, sed solo placendi sibi studio, ferri & impelli viderit Deus: cui si studeat placere Superior, à quo solo præmia speranda sunt æterna; facile præmiorum magnitudine & æternitate illectus, reliqua contemnet, nec tam sollicitè perituram gratiam suorum venabitur. Audiatur Apostolus, *Non quasi hominibus placentes, sed Deo, qui probat corda vestra. & ex te factus nobis magister, An quero hominibus placere? si adhuc hominibus placerem, Christi seruus non essem.*

*Past. p.
2. c. 8.*

1. Thef. 2

Gal. 1.

Proderit verò non parum si sibi persuaserit fore, iusto Dei iudicio, ut eos experiatur aduersarios, quorum disciplina relaxatione benevolentiam captauit. Et docuit non semel experientia, docetque in dies, eos acriores hostes passos Superiores, quibus plus indulserunt, ut indulgentiam neglectus, contemptus, detractiones & odia sequantur; dum maiora semper appetit semel gustata libertas, indignaturque ad negata: ut aut omnia concedenda sint, aut violanda amicitia. & ut concesserint omnia, nusquam consistet, gradumque sistet hæc licentia: insurget in ipsum Superiore, nec finem statuet, donec illum munere deiectum viderit. Ultima hæc ferè merces placendi est.

CAPVT XIV.

Nimia in suorum aliquem fiducia.

QVÆ res cum aliorum æmulationem & inuidiam utriusque comparat, tum magnis obnoxia periculis est; ne aut talis animos sibi sumat maiores, aut partem ad se trahat gubernationis, subditorumque à Superiore animos deducat, ac in se transferat; obedientiæ vim infringat, eaque in
geren-